

בדרכי אלותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עתות חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בនשיאות מロン הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רוח' הרואה 2 אלעד, ישראל. טל. 03-9097022

הගליון מופץ בכל בתים הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פנוי הלכה

נמצא בעמוד השלישי

בנתיבי החינוך

הרבי אליהו נהרי שליט"א מנהל התית

ואשא אתכם על בנפי נשרים (שמות יט. ד)

כתב רשי" על פס' מרעמסס סכתה' (שמות יב. ל) משם המדרש: מרעמסס סכתה. ק"ד מיל הי', ובאו שם לפ"י שעה, שנאמר ואשא אתכם על בנפי נשרים. עכ"ל.

ידוע ומפורנס את מה שאמרו אבותינו העולים מתימן אריצה בעלייה הגדולה, כאשר ראו את המטוסים המופפים, על בנפי נשרים, וכן כך כונתה עלייה זו ולא כמו שיש טועים אשר מכנים אותה 'מרבד הקסמים'. מרבד הקסמים היא הייתה כינוי לעלית הספרדים מאירות המזרחה). תשוקת אבותינו לעלות לארכנו הקדושה הייתה חלק מחייהם. וכך כתוב מארי שמעון הקרי וצ"ל (הרצילה) בזכרונותיו כ"י:

אני זכר את הילדות אצל המاري בתימן, בבית המדרש, בהפסקה כשהמари היה יוצא ממקום היינו הילדים כל ביתה בלבד. הם מדברים על ארץ ישראל. בכיתה שלי אני זכר עד היום שדיברנו על המרחק מתימן לא"י יש שאמר עשרים שנה, יש אמר עשר שנים ויש שאמר חמיש שנים.

דיברנו על שנלך לארכן ישראל, אנו צריכים להיות חילימ' ואיך נהיה חילימ' ואין לנו נעלימ', איך נצעד בהרים ואין לנו נעלים? חלקם אמרו "מה יש? אנו יכולים לעלות בלי נעלים אנו כבר רגילים", כך נצעד בלי נעלים ויקראו לנו "אל גיש אל חאפי" ויהה לנו שבזה שהוא לנו נלחמים בלי נעלים.

השאלה השנייה שעהה לנו הייתה-מה נעשה אם אין לנו נשך ולא נעלים והם רבים מאיתנו? וכך אמרנו אנו נעשה בחכמה, נחפור בור גדול מאד ונקרא לעربים "בווא בווא" מצאנן את הנביא מוחמד בבור והוא מחפש את

הקוראן" וקורא לאחיז המוסלמים- "בווא לקוראן" והם יבווא ויעמדו על פי הבור ואנו נדוחות אותם לתוך הבור ונכסה בעפר. משפחתי היו צורפים ורוב שיחותינו היו רק על א"י ומתי יבוא המשיח מתי יבנה בית המקדש במהרה ביוםינו אמר"ד, אני זכר מעשה בשנת ה'תש"א שהיה ערב אחד לאחר מנהה וערבית ולימוד בספר "עין יעקב" בא לי ונדרים בני גילי 16-13 להתאמן

בערב ברחוות ברובע היהודי כדי שנעללה לא"י ואנו כבר מוכשרים להיות חילימ' לכבות את הארץ. עכ"ל. אך לאחר שרואו את חרבן התורה וחומת הקוזשה, נלחמו בעוז, אך לא היה לאל ידםCID>Cידעו כיצד הענישו וככלאו והכו את כל מי שלא הקשיב וצית לאינשי דלא מעלי אשר שלטו במדינה. ועכ"ב חיבורו רבני העדה התימנית קינות הנורא שפקד את העדה עם הגיוס לארכן ישראל. בספר 'על ציפורני נשרים' דר רמי' העלה קינה עשויה כוכוח בין תימן לציון, כאשר תימן טוענת: "אמורה תימן בואי נשפה יחן איה שמחתך, ביום היותם איתי הי' כולם לב אחד לשמר ולעשות על פי תורת אל אחד, ועתה הינס בקרובך לבם מאמונה נחרד, הפרו דרכיהם".

"מדוע בארץ תימן היינו יחד וריזום, שלוש תפילות בכל יום בלבבות עלייזים ועתים קבועים לתורה ערב ובקר חרוזים, עתה בארץ חיליה, דבר זה בוים לא תורה ולא תפילה ולא און קשובה".

"מדוע בארץ תימן מוציינים, במצוות צדקה ופאות, מכל גוים משונים ומוציאינים, עתה בארץ קדשינו והשחת זיו פנים".

מדוע בארץ תימן שמרנו שבת כהלכה, ימי חגים ומועדים כדת חוכה נסוכה, עתה בארץ קדשינו עושים בהם כל מלאכה". מדוע בארץ תימן בנות ישראל צנעות, כליל תפארת לבושן, מהוננות וידועות עתה בארץ קדשינו מתחלות פרוות או כי נפל בבודן".

"מדוע בארץ תימן חכמים ומורים במעלתם, אדריכים עם ועשיריהם מאד גדרה יקרותם, עתה בארץ קדשינו חי' צעד חיותם, גלה כבוד מחכמים באין מכיר לחכמתם".

תגערו ממקור לרילה העליונה, האנשים הטולים אשר מהונם הם נתנים, לחוק מסורת אונותינו
הקדושים, ולהודיעה בעצם קדשים, והם בעילום שם הם חפצים. יה"ר שיזע למל מודה טובה,
ולשםת בית השאנע, ויראו כל עצמיהם חוללים שורך הישרה, ויזע לה"י העולם הבא, אל"ר

מחידושי רבותינו

וואו, בית המורה לנוaea
וחתום, כל מקום למן נגaaa
בין הפוטרים נכונה יוגרל פוט

מי בתרמונה?

בין הפוטרים נכונה יוגרל פוט

מחלוקת אבותינו

אמונותם באחד ידועה ומפורסמת לכל גודל אמונה אבותינו בה יתברך, ובתחומם בו יתעלה שם, שלא חששו כלל משם אדם, גם כאשר היה מדובר בסכנות חיים. יש פתגם המORGן בפיים והוא: 'אל' ביכאף מן חד, מא' ביכאף מן חד'. שפירושו, 'מי שמחפץ מאחד נוריל', מה' שהוא אחד ומיוחד, אין פוחד מאף אחד. ופתגם זה היה ספוג בעצמותיהם. והלוואי ונזכה להיות משחו קטן מהם.

פתרונות' בשלח'
אחדה חידה! משה הכה בידו על הים ובקעו שיברכו בני ישראל, והוא להם ממש גם מים לשתייה.
הזכה בהגרלה: יונדב דחובש.
מי בתמונה: הרב יחיא סמין.
הזכה בהגרלה: יונדב דחובש.

נכוון מה שמוועה שמע. אמרו חכמיינו ז"ל מתן תורה שמע ובא וכי לא שמע אלא יתרו לבדו והלא כל העולם שמעו יום מתן תורה ונתקבעו אצל ברוך הוא על כל האומות לקבל התורה ולא רוץ, אם כן מה שמוועה שמע יתרו ובא אלא שמע לדברי תורה ובא להתגיר.

וכך אמרו רבותינו זכרונם לברכה כשיובא הגר להתגיר מודיעין אותו קצת מן המצוות. כך יתרו שמע לדברי תורה ובא לחסוט תחת כנפי השכינה ולמול ולטבול בפני ישראל. תדע לך שהוא מן התורה שהוא בן יתרו בגימטריא עולה תרי"ג יתר ג' שקבל עליו תרי"ג מצות במילה וטבילה והרצאת קרבן ולכך זיכה לבני שיבבו בלשכת הגזירות. והם שנאמר בהם 'תערעתם שמעיתים סוכתים' כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה.

אמר הכותב כך פירשו רבותינו זכרונם לברכה כתיב זיבוא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה. ומה שעצמו היכן הלא. אמרו רבותינו זכרונם לברכה שומר ומשמש, ואני אומר שההלך לתוך בניו במילה וטבילה והרצאת קרבן לפיו שלא באו אלא אחר מתן תורה וכל מה שעשה בסתר לפיו שהוא שלא הוא בכלל הרפה להם שלא באו אלא אחר מתן תורה וכל מה שעשה בסתר לפיו שהוא שלא הוא בכלל האומה מיום המעשה, וכך לא פרנס הכתוב. אבל יתרו כל מה שעשו לו בגלו ושבה הוא לו שאינו מזרע ישראל ונזכר בהם, ונכנס לחסוט תחת כנפי השכינה וזה להורות על מה שכתבנו למטה.

מן ניכנס במילה וטבילה וקרבן. אמרו ח"ל במילה יחד יתרו שהעיר חודה על בשרו. רצח לומר הטיף דם מילה. טבילה מנין, שנאמר זיבוא' וכתיב זבא המשם וטהר', ביהה מביאה בגזירה שווה. קרבן דכתיב לאכל לחם עם חתן משה. וכך יתרו שכר למסיח בתורה וזה נכוון.

ועוד יש לי ראייה מן הפסוק שלאחר מתן תורה בא יתרו, מרכטיב 'אל המדבר אשר הוא חונה שם הדר האלדיים', שם בא קודם מתן תורה היה בא לרפדים ועכשו נאמר זיון שם ישראל נגד ההר, וישבו שם עד שנה שנייה כדאיתא בפרשタ בעלתתך ושם נאמר זיאמר משה לחובב' ומה שילחו ועשה לכל הדברים האלו ואין מוקדם ומאותר בתורה. והטעם ליתן שכר למסיח בתורה וזה נכוון.

יחד יתרו (שמות י. ט)
פירשו רבותינו זכרונם לברכה על כמה פנים, חד אמר לשון שמה, וחדר אמר שנעשה בשרו חידוריין, וחדר אמר ובילדינו אמר שנעשה יהורי, וחדר אמר שנעשה בשרו חידוריין וחדר אמר שהעיר חודה על בשרו, ואני אומר דאפילו מן ארתה לא חסרא כלום והוא שייחד להקדוש ברוך הוא ולא הניח בדעתו שום נעבד, זולת השם יתברך וכמما דאת אמר בסמוך 'עתה ידעת כי גדול י' מכל האלדיים' אבל קודם עדין לא ידע נמצאת אומר שלא יחד יתרו שמו של הקדוש ברוך היא עד עתה.

ואני החושק בזאת הספר נראה לי טעם ויחד, לשון ייחוד והוא בח"י אותיות כאמור כי גדול ה' מכל האלים. מכל אללים לא נאמר אלא האלים כאמור דאת אמר אלהי האלים המכימים את מצרים, ומאי ידעת רצח לומר ידעת שיש דין וرحمים שהוא ברוך הוא מנהיג עולם בהן ולכך אמרו כי גדול ה' זו מדת רחמים מכל האלים, זו מדת הדין, רחמים לישראל שהצל אוטם בים, ודין למצרים שננטבעו ולכך אמרו חכמיינו ז"ל, גנאי לו למשה ולסיעתו ס' רבו'א שלא אמרו ברוך ה' עד שבא יתרו ואמר ברוך ה' שניגג אתכם במדת רחמים והוא שארז'ל ואף ישראל היו באotta שעשה מסורין בדין, ולכך אמר יתרו שני השמות ה' אלדיים דין וرحمים ה' ינוהגו במדת הרחמים, Amen.

(צדה לדרך' למהר"י צ'אהרי ז"ל)

בדרכיهم אתההלך....

לרופאות אס' אסף בן אבשלום בשכחעוי

זההרו בגחלתן (ח"א)

בහגי' רבינו הרב חיים סנאוני לכפר 'בני יוסף' בקשוהו יהודי המקומם להשר עטם תקופת מה, להדריכם בדרכי התורה והיראה, וללמוד את בניהם. נערר רבינו לבקשתם וארגן קבוצה של נערים, ושקר עטם יומם ולילה כדרךם בקורס. בהגי' ימי הסליחות היה רבינו קם עם תלמידיו אומרים תיקון חצות וסליחות, ורבינו תוקע בשופר באמירת י"ג מידות כמנג' ישראל המשך בעמוד הבא

לעלוי נשמת
סעדייה בן מנצוד ז"ל, רפאל בן סעדיה
ז"ל, משה בן סעדיה ז"ל, תנצב'ה

לוז"ק
תומר ישראלי בן יעקב
ואודליה בת מנשה

לרופאות
רדה בת עודד
תח' בשכחעוי'

בנתיבי החינוך

זיע – מה שכינם אומרים זיע.

המשך מהעמוד הקודם "מדוע בארץ תימן הינו יחד תמיימים, ועובדים לאל אחד ובשם יהודים חתומים עתה בארץ קדשינו מפלגות רבות חתומים, חומות דתינו פרוצה מאין תחומיים". עכ"ל.

והנה עתה שברוך ה' זכינו שאחר כמה עשרות שנים היהודות בארץ גדלה ופרחה ועדין יש שעליים גדולים מחייבים באיצטלאַך דקוזשה היי, עדין נמצאים אנו בחרבנה של העדה, שגם שומר תורה ומצוות מתבייש להמשיך מסורת אבות יהדות תימן, על אף שהיא העדה היחידה הקדושה והטהורה, אשר שימרה בתכלית טוהר התורה ותפארה בגלות מעל אלף שנים, בין מלחמות זאביים ורעים ישבו יושב האדרורים, כאן בין היהודים החדרים, מתביישים לילך בגאות ה' במראה היהודי הכתוב בספרים, אשר עליו מסרו אבותינו ואבותיהם של אחינו האשכנזים נפשם מימות קדמוניים, ומקדשיים ומטהריהם עצם בדברי הבעל והיתול חינוכייהם. ואדרבה, כמו שהנשר מromise הוא מכל העופות כמושג שעלן נושא הוא גוזלי על נפנוי, כן היהודי מromise הוא מכל הגוים ונבדל הוא מהם בכל הדברים, ואין להתייחס מפני המליעגים, ולהצתק בכל מיני תירוצים. עצנה וראנה ירידת הדורות, שהתפלות בימות קדמוניים היו קצרות ועקב חולשת הדורות הוסיף בהם החכמים עוד ועוד. א"כ נלמד גם על המראה היהודי, שככל שנחלשים הדורות מחמת אורך הגלות, צריך להוסיף ולהאריך ולהתחזק במראה היהודי. והלוואי ודברינו יפלו לאזנים קשובות, כיთוח ששמע ובעא, אכ"יר.

פנוני הלכה

החתן מביך בעמידה ברכבת המוציא וпотר בולם, גם בשיש שם גדול ממנה

ערוך מתוך פסקי מהרי"ץ ובארות יצחק הל' ברכבת המוציא היי

כתב מהרי"ץ בשוו"ת פעולות צדק ח"ב סי' דיל"ב וז"ל: המנהג בכךן מימות קדמוניים קדמוניים, כשבעל הבית מזמין קוראים לטעורה בגין בית חתונה ומילה ופדיון הבן וכיווץ, אוו' שימושקובען לשועדה תחלה לשותין שרוף ואוכלין פירות קרוב לשעה אחת וייתר, ואח"כ מביאין להם הסעודה. ובמביאים הרבה שלחנות ומייסבים עליהם חברות חברות. וכל זה בחדר אחד גדול. וכשאינו מספיק, נכנסים לאחרונים בחדר שני, וכולם על זה הדרך. ואז עומדת החתן, אוו' גדול שבמסובים שאין שם חתונה, ונוטל רשות ואומר להם ברכו, והן אומרים ברך. ואז מביך המוציא בקהל רם ברכבה אחת לכולם. וענין אמרן. ואז כל חברה פושטת ידה לאכול, ואין מברכין עוד, שכבר כיוון הגודל להוציאים והם נתכוונו לעצאת: עכ"ל.

ובਆרות יצחק שם למן הגרי"ץ רצאי שליט"א כתוב: ושודש מנגה זה שהחתן מביך המוציא אף שיש גדול ממנה, מוכח הци בגמי דף מו. בעובדא דרבבה בר בר חנה וכוי ע"ש ובפירוש"י ד"ה קדים, ובטוספות ד"ה אין. וכמ"ש המג"א סימן קס"ז סקנ"ט וז"ל, משמע בגמי' שהחתן בוצע ביום חתונתו אף שיש גדול ממנה ע"כ. ואצלינו נהוגין בן לא רק ביום חתונתו אלא כל שבעת ימי המשתה, ולא ידעת מנא משמעו ליה להמג"א דוקא ביום חתונתו. וענין סימן קל"א סוף סעיף ד' ואחרונים שם.

ומה שנוהgin להעמיד החתן בשעת הברכה, מסתברא דעתמא כדי להשמי קולו לכל הקוראים, שהרי אכן אימתא דציבורא בפרט שהוא אינו ג'il לבך בקהל רב, ועוד שבדרך כלל הוא רך בשנים. אמנם מרהתת לשון רב"י המחבר משמע שהמנוג שוגם הגדל כשמברך עומד בשעת הברכה, ואפשר שגם זה הוצרכו כדי להשמי היטב לכל הציבור. יותר נראת שהatteעם מפני כבוד הציבור, וכדאיתחכח גבי מקרא מגילה שכabbת הרמב"ם שם פ"ב הל"ז (וע"ע בהלכות חזגה פרק ב' הל"ג) וממן בשלוחן עריך ריש סימן תר"ע שלא קראנה לבתילה ישוב מפני כבוד הציבור. וברבינו בחו"י ריש פ' חי' שרה בפסקו ויקם אברהם וגוי לימדנו הכתוב דרך ארץ, כי המדבר ברבים עריך לעמודו. ועי' עוד תש"י חת"ס או"ח אמצע סימן נ"א. אכן לא ראיינו ולא שמענו מנהג לעמוד או זולת החתן. ולהלא ס"ק ע"ה יתבאר שאין לפפק איך מוציאים ייד"ח בעמידה. והמנוג ג"כ שנוטלי ידי החתן קודם קדום הגדל שביהם, ועמ"ש בס"ד لكمן בהלכות ברכבת המזון ס"ק י"ב לגבי מים אחרים: עכ"ל.

בדרכיהם אתה לך....

לרפואת ולזוג הגון הרה"ג יחיאל בן יוסף גרפי בשכחע"

המשך מהעמוד הקודם קדושים. כפי שידוע, ערבי תימן בפרט בכפרים ואיזורי שרעב היה להם פחד נסתר מקלט השופר, ופעמים רבות מנעו את היהודים מלתקוע בשופר אפילו בראש השנה.

בכפר הנ"ל היהודים והערבים גרו אלו מול אלו וرك סמטה עריה הפרידה ביניהם. באותו עת שרה בצורת באיזור, וערביה אחת העיליה כי היהת ורבניו תוקע בשופר בכל בוקר, בזה הוא מונע את ירידת הגשמי, בכוונה להמית ברעב את כל העربים. המשועה עשתה לה כנפיים בין העربים הפתאים והנבערים מדעת, ודרשו מאת היהודים לגרשו מן המkiem וחרשו מזימות איך להפטר מרבניו. כשנודע הדבר לרבניו, עמד בתפילה לפני הקב"ה לדורש שמם בין הגוים ולהוריד להם גשם.

המשך בשבוע הבא איה בלין

לעילי נשמת חיים בן יהיא נהרי ז"ל, אודיאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,

דוד בן סעד בשاري ז"ל, יוסף בן יהיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דוד טביב ז"ל,

יפה בת יהיא נהרי ע"ה, תנצבה

חכמי תימן

הרבי יוסף בן שלום דאודי זצ"ל נולד בעיר כוחלאן בשתת' ג. היה רב העיר וראש הקהילה של כוחלאן. נפטר שם בשנת התרצ"ג. תנצ"ה.

ט"ו בשבט בגנים

ההתודה...

הברכה...

ליידען היקרים והאהובים אשר במענות שוטלים

יראי' ה' ומכלדים התורה והלומדים, ובפרט מוחוקים צען קדשים, אשר נאמנים למסורת אנותינו הקודושים.

יה'ר שיתמלאו כל משאלותכם לטובה, ויזען תמיד להיות מן העתנים, בשפע רב לא גנבל ומיערם, ותשורה הנרעה גליגם ברוחניות ולבשניות לעולמים,

אל'יך

העורות האורות ותשובות לחידות

וינוון לשולחן לפקס: 03-9130009 או במייל:

e0504150896@gmail.com

תפארת בניים

תלמידי כיתה ח' זכו בהפתעה מיוחצת ומרוממת, כאשר מנהל המוסדות הרבי אליהו נהרי ה"ז הכנס לכינוס את ראש ישיבת הרה"ג יאיר זעיר שליט"א הישבה המיוחצת בחלוצותיה והנהגותיה, אשר קמיהם שם הנערים למד מידי יום ביום מושעות הקטנות של הלילה, בחתמזה ושקרנות עצומה, עם פלפל בטעינה וראשוnis ועד אחוריים לאסוקי שמעתתא אליכא דהילכתא, בחיבורו מוסר ויראת א' הרבי שליט"א מסר שיחה לתלמידים, אשר שתו כצמאה את דבריו, וככר מ"ץ חילים עוז וועוז לתורתו

מכצע לומדים
בהתמדה, בכתיב
וכתלמוד תורה אשר
מתקיים בתקופה זו
לכל תלמידי היכרות,
וגהה בהגרלה בפרשיות
סת חמושים גודלים
תורה קדומה
התלמיד המתמיה
יחיא משרקי
יי'
כיתה ו'
אשריכם
תלמידי
חכמים...

תלמידי כיתה ד' חוגגים עוז וועוד סיומי משלכות משניות ביזעה ובשינוו להפליא. אשריכם תלמידי חכמים....

"עטרת חיים"

ע"ש המהרב ע' ז' ובזכות זע' קל' לבני תורה ק' ק' תיכון - אלעד
רחוב הרה"ש 2 תל: 03-9097022
בשישיאו ובכוננותו טו' האמן דוד בזק' בזק' שליט'א
בראשית רבי אללו' דהורי שליט'א

לק"

זה הזמן להויסף בקדושה, בתורה וביראת שמים תורה וצדקה,

עם שמירת מסורת אבותינו הקדושים.

הודעה בדבר רישום לשנת הלימודים תשפ"ג

הננו להודיע לציבור בני התורה כי נפתחה ההרשמה לשנה"ל תשפ"ג הבעל"ט

לגני הילדיים גילאי 3-4-5

לכיתות התלמוד תורה

ב'עטרת חיים' שומרם על קדושת הילדים
בסבוז הסעוט למוסדות, לרשרים חדשים
פרטים בפ"ל: 050-4150896 בaddirיבות החורומים היקרים

יש להציג למזכירות הת"ת רה"ש, או להתקשר טל: 03-9097022

אין בהרשמה התחייב ל渴בלת התלמיד |渴בלת התלמיד מותנית באישור ועתת הקבלה

לזש"ק
יובל בן דוד
ורות בת זכריה

שלום בן יעקב ומירב
טליה בת מנשה